

Az iskola mint a helyi művelődés központja

Dunakeszi a fővárost övező agglomerációs övezet gyorsan fejlődő része. Állandó lakóinak száma 25 ezer, az ideiglenesen Dunakeszin lakóké 4500. Dunakeszit 1977-ben nyilvánították várossá.

Hagyományos közművelődési intézményei: a József Attila Művelődési Ház, amely színházteremmel és egy 80 m² alapterületű könyvtárteremmel rendelkezik, s az úgynevezett „városi könyvtár” (20 ezer kötettel). Dunakeszin egy filmszínház van, emellett a művelődési házban vetítenek rendszeresen filmeket. A közoktatási intézmények száma hat, 4 általános iskola, gimnázium és szakmunkásképző intézet működik a városban.

A település több – jellegében eltérő és különböző korban kialakult – szerkezeti egységből nőtt össze anélkül, hogy ezek között szerves kapcsolat jött volna létre. A másutt hagyományosan a centrumban épült közintézmények, szolgáltató és – ami a mi szempontunkból fontos – a kulturális központok Dunakeszin szétszórtnak találhatók. Ezért is nagy a jelentősége a közoktatási és közművelődési intézmények együttműködésének. Az együttműködő intézmények tevékenységét a városi tanács művelődésügyi osztálya koordinálja. Az érintett intézmények vezetői, munkatársai egy évben három alkalommal tartanak munkaértekezletet, amelyen sor kerül ajánlásokra, programmegyeztetésekre és az együttműködéssel kapcsolatos egyéb kérdések megbeszélésére. Ilyen szélesebb körű tanácskozássorozatra az idén harmadszor került sor. Bizonyos, hogy a koordinációs értekezletek a városban folyó közművelődési tevékenység színvonalának emelkedéséhez is hozzájárulnak. Vitathatatlan tény az is, hogy a művelődést szolgáló tényezők rendszerré szerveződése egyfajta válasz is a mindennapjaink gyakorlata által felvetett kérdések egy részére.

A Dunakeszi 4. sz. Általános Iskola 1978 őszén épült fel a város új lakótelepén. E terület kulturális szempontból ellátatlan volt, hiszen a művelődési ház kissé távol esik a lakóteleptől. Az iskola nagyon jó tárgyi feltételekkel rendelkezik. Ezek közül a legfontosabb a nagyméretű aula. Jó tárgyi feltételeinkre építve dolgoztuk ki tanóráink kívüli nevelési programunkat. E programban több olyan rendezvény is szerepel, amely teljesen nyilvános, felnőtteknek is szól. A közművelődési program megvalósítását a Pest megyei Tanács V. B. Művelődésügyi Osztálya kezdettől fogva anyagilag is támogatja. E támogatást a József Attila Művelődési Központon keresztül vesszük igénybe. Már kezdettől fogva nagy hangsúlyt helyeztünk propagandamunkánk hatékonyságára. E tevékenységünket segítette egy budapesti nyomdával kötött megállapodás. A színvonalas plakátokon túl rendezvényeink időpontját napilapokban, folyóiratokban is közzétesszük. Nem hagytuk ki azt a lehetőséget sem, hogy a gyerekeken keresztül értesítsük a szülőket. Ennek köszönhetően rendezvényeink nagyon látogatottak.

Bekapcsolódtunk az úgynevezett „iskolagaléria mozgalomba”. Megyei, országos jelentőségű képzőművészeti kiállításokat rendezünk, amelyeken neves festők, grafikusok, ipar- és fotóművészek alkotásait mutatjuk be. Néhány kiállító művészt név szerint is megemlítenék: Szuppán Irén iparművész, Pataki Ferenc festőművész, Szabó Imre szobrászművész, Würtz Ádám grafikus, Csikszentmihályi Róbert szobrászművész. A képzőművészeti kiállítások mellett rendeztünk még tematikus bélyeg-, helytörténeti és tanulói, szakköri munkákból készült kiállításokat is.

A tanulók művelődési szokásainak kialakításában fontos szerepet szántunk a képzőművészeti alkotások mellett az élő szónak és a könyvnek is. Író-olvasó találkozókn

járt nálunk Horgas Béla költő, Hegedűs Géza író, Lázár Ervin író, Levendel Júlia író, rendhagyó irodalomórákat tartott Sellei Zoltán, Dévai Nagy Kamilla, Kiss Tőse Ildikó Nagyváradról. Táncszakkörünk szervezését a Kalamajka együttes aulánkban tartott műsora előzte meg. Mellettük hangversenyt adott a Tolcsvay és Kaláka együttes is. A nyilvános, kölcsönzést felnőttek számára is bonyolító könyvtárunkban több ismeretterjesztő sorozatot szerveztünk. Ennek keretében fordultak meg nálunk a Kincskereső, a Búvár folyóiratok szerkesztői, az állatkert egyik főmunkatársa, csillagászok, biológusok. Évente négy alkalommal komolyzenei hangverseny színtere is aulánk. Rendezvényeink, legyen az előadás, kiállítás vagy hangverseny – népszerűek.

A gyakorlati tevékenység során tapasztaltuk, hogy járatlan útra tértünk. Rendezvényeink sok szervező, előkészítő munkával járnak. Eleinte gondot okozott a felügyelet megszervezése, valamint az amúgy is leterhelt pedagógusok további feladatokkal való ellátása. Nagy segítséget jelentett számunkra az, hogy közművelődési programunk végrehajtásához önálló könyvtárosi státuszt kaptunk.

Ha fölvetődik a kérdés, hogy az iskola által vállalt, az előzőekben elmondott újszerű funkció vállalásának fontossága miben áll, akkor az alábbi válaszokat adhatjuk:

- Magyarországon a lakótelepek egész sora épült fel, nemcsak a kulturális élet, de a nyilvánosság és a közösségi élet centrumai nélkül is. Az iskola tehát nyilvános programjain keresztül esetleg ilyen lakótelepi közösségi központtá válhat. (A lakóbizottsági ülések is itt zajlanak, emellett szombatonként sportolási lehetőség is nyílik számukra az iskolában.)
- Nagyszerű lehetőséget látunk abban, hogy közművelődési programjainkra tanulóink szüleikkel együtt jöhetnek el. Így nemcsak az ő tudatukat formálhatják e rendezvények, nemcsak művelődési szokásaikat formálhatjuk, hanem a lakótelepi felnőttek életminőségét is javítjuk.
- Gazdasági szempontból is célszerű és hasznos olyan iskolák építése, amelyek használati értéke az ilyen típusú rendezvényekkel megnőne.